

Додаток до наказу
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
від 24.04.2017р. № 77-НДС

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом Ректора
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
від 24.04.2017 № 77-НДС
/ В.С. Пономаренко/

УХВАЛЕНО:

Рішенням Вченої ради
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
від «24» квітня 2017 року
Протокол №7

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-експертну комісію

**Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця**

Харків, 2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про науково-експертну комісію Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (далі - Положення) встановлює порядок організації й проведення наукової та науково-технічної експертизи державних програм, міжнародних проектів і проектів у галузі фундаментальних, прикладних, науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, а також науково-технічних частин програм різного спрямування та підпорядкування, визначає основні засади формування та діяльності науково-експертної комісії під час підготовки проектів та оцінки результатів роботи групи виконавців, в тому числі і міжнародних проектів.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»; законодавства України, яке стосується відносин у сфері науково-технічної діяльності, а також відповідно до Положення «Про організацію та проведення наукової та науково-технічної експертизи»; (Наказ Міністерства України у справах науки і технологій 24.04.98 №131 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 липня 1998 р. за №462/2902); «Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації» (Наказ МОН України 01.06.2006 р. №422); «Положення про проведення конкурсного відбору МОН України наукових проектів, які виконуються підвідомчими ВНЗ III-IV рівнів акредитації та НУ Міністерства за рахунок коштів загального фонду державного бюджету» (Наказ МОН України 01.06.2006 р. №423); «Положення про проведення МОН України Конкурсу проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють (навчаються) у ВНЗ та НУ, що належать до сфери управління Міністерства, подальше виконання цих робіт і розробок за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та управління ними» (Наказ МОН України 14.12.2015 р. №1287); «Положення про комерційну таємницю Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця» (Наказ ректора про введення в дію Положення №1-НДС від 03.01.2017 року); «Положення про провадження та виконання міжнародних грантових програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (введеного в дію наказом ректора №108/1 від

21.06.2016 р.) та Статуту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (далі – Університет).

1.3. Наукова і науково-технічна експертиза (далі – експертиза) – це діяльність, метою якої є дослідження, перевірка, аналіз та оцінка науково-технічного рівня об'єктів експертизи і підготовка обґрунтованих висновків для прийняття рішень щодо таких об'єктів. Наукова і науково-технічна експертиза у сфері науково-технічних розробок та дослідно-конструкторських робіт, фундаментальних і прикладних досліджень, у тому числі на стадії їх практичного застосування (впровадження, використання, наслідки використання тощо), проводиться науково-експертною комісією.

1.3. Науково-експертна комісія університету (далі – експертна комісія) утворюється з метою забезпечення оптимізації кількості проектів досліджень і розробок, оцінювання результативності та якості виконаних досліджень, їх відповідності поставленим завданням, запобіганню розпорошення бюджетних коштів на їх виконання, підвищення ефективності планування та виконання науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт співробітниками університету.

1.4. У своїй роботі експертна комісія дотримується принципів об'єктивності, відкритості та прозорості.

1.5. Об'єктами експертизи є: проектні заявки на етапі подання на конкурс, результати виконання етапу (періоду) міжнародних грантів, програм та проектів в галузі фундаментальних і прикладних досліджень, науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, в тому числі і проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених; міжнародні, державні, національні, галузеві, міжгалузеві та регіональні, інноваційні програми; раціоналізаторські пропозиції, інші види науково-технічної продукції, щодо яких виникає потреба в обґрунтованому експертному висновку.

1.6. Розгляд кожного об'єкту експертизи здійснюється не менш ніж двома фахівцями експертної комісії, що готують окремі експертні висновки. Якщо мають місце суттєві розбіжності в оцінках об'єкту експертизи, до його розгляду залучається третій фахівець.

1.7. Результати розгляду кожного об'єкту експертизи затверджуються вченою радою університету.

1.8. Підставами для проведення експертизи є накази Міністерства освіти і науки України щодо проведення I етапу у ВНЗ конкурсного відбору проектів наукових проектів фундаментальних та прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, в тому числі і проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, наказ/розпорядження ректора про здійснення експертизи тощо.

1.9. Під час проведення експертизи встановлюються: відповідність об'єктів експертизи вимогам національної економічної та оборонної безпеки; відповідність пріоритетним напрямам науки і техніки, зв'язок із науковими програмами та планами університету; наукова та освітня значимість об'єктів експертизи; практична цінність отриманих результатів для науки та освітньої діяльності; відповідність вимогам вітчизняних та міжнародних стандартів та рекомендацій; відповідність умовам грантових угод та угод за відповідними проектами; реальність термінів упровадження об'єктів експертизи та актуальність об'єктів на момент її завершення; ступінь економічної ефективності, рівень професіоналізму та науковий доробок колективу, тощо. Перелік критеріїв може змінюватися відповідно до тематики проекту та заявлених результатів.

1.10. Для оцінки результатів роботи груп виконавців міжнародного проекту до складу експертної комісії залучаються фахівці за напрямками діяльності, які відповідають спрямованості міжнародного проекту. Основними завданнями експертної комісії по роботі з міжнародними проектами є здійснення попередньої оцінки результатів роботи виконавців міжнародних проектів, стану виконання і забезпечення можливості подальшого розгляду отриманих результатів на вченій раді університету. Університет може передавати результати роботи виконавців міжнародних проектів для надання зовнішньої оцінки і експертного висновку на підставі укладеного договору.

1.11. Експертна комісія має право, отримувати від робочої групи додаткові документи та інші матеріали, необхідні для виконання покладених на неї завдань; у разі потреби утворювати робочі групи, залучати в установленому порядку до роботи експертної комісії провідних вчених; аналізувати надані фінансові звіти для прийняття відповідного висновку; вносити пропозиції ректору Університету з питань, що належать до компетенції експертної комісії. Відмова надати вчасно потрібні документи або виконати корегування розглядається як відсутність цих документів і може бути підставою для

відхилення проекту або його проміжних і підсумкових результатів. Якщо об'єкт експертизи не оформлений належним чином або його зміст не дає змоги якісно і вчасно провести експертизу, Голова комісії встановлює термін й умови для усунення невідповідності поставлених вимог та доповнення проектів. Документи на експертизу подаються на паперовому та магнітному носіях.

1.12. В разі необхідності, експертиза може бути проведена повторно. Повторна експертиза призначається в разі порушення встановлених вимог і правил під час проведення первинної експертизи, на вимогу керівництва університету та наявності його обґрунтованих претензій до висновку первинної експертизи.

2. Основні завдання експертної комісії

2.1. Експертна комісія створюється для проведення експертного оцінювання наукової діяльності Університету.

2.2. Основними завданнями експертної комісії є:

визначення порядку проведення експертного оцінювання наукової діяльності Університету;

аналіз представлених Університетом відомостей про наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність, організація перевірки на достатність і достовірність даних (за необхідності);

проведення I етапу конкурсного відбору проектів прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, які виконуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету;

розгляд та проведення експертної оцінки проектів, технічних завдань та звітів міжнародних проектів, фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок;

прийняття рішення щодо застосування додаткових показників для врахування особливостей діяльності Університету (за необхідності);

розроблення рекомендацій щодо необхідних заходів з оптимізації діяльності Університету: розвитку наукового потенціалу та підвищення результативності досліджень Університету;

підготовка висновків та пропозицій щодо формування окремих наукових напрямів, які необхідні для науково-технічного та інноваційного забезпечення розвитку галузей економіки і соціальної сфери;

інші питання наукового забезпечення Університету.

3. Склад експертної комісії

3.1. До складу експертної комісії входять голова експертної комісії, заступник голови, секретар та члени експертної комісії – провідні фахівці університету. Голова комісії, під час підготовки до розгляду і оцінки результатів роботи груп виконавців проектів та досліджень, може формувати тимчасовий склад цієї комісії шляхом залучення відповідних працівників Університету, за напрямками їх діяльності для досягнення поставленої мети. Постійний або тимчасовий склад комісії затверджується наказом/розпорядженням ректора університету.

3.2. Кваліфікаційні вимоги до експертів: вчена ступінь, наукові публікації за тематикою проекту тощо. При формуванні складу експертної комісії рекомендується дотримуватися принципу гендерного паритету, а саме симетричного і рівноважного включення чоловіків і жінок у склад комісії.

3.3. Голова експертної комісії призначається наказом ректора університету. Голова комісії: визначає порядок денний засідань експертної комісії; веде засідання комісії, ставить питання на голосування, оголошує його результати; контролює питання щодо уникнення потенційного та реального конфліктів інтересів членів експертної комісії; забезпечує всебічний і об'єктивний розгляд питань на засіданні комісії; підписує протокол засідання експертної комісії; представляє експертну комісію у взаємовідносинах з Міністерством освіти і науки України, об'єднаннями громадян, органами місцевого самоврядування, засобами масової інформації; за результатами засідання готує і затверджує загальний висновок-пропозицію експертної комісії та доводить його до відома ректора університету, в 10-ти денний термін після засідання експертної комісії подає результати розгляду кожного об'єкта експертизи на вчену раду Університету..

3.4. Секретарем експертної комісії є працівник Університету, який призначається рішенням Голови експертної комісії. Секретар експертної комісії: складає протоколи, забезпечує ведення протоколів засідань Комісії; доводить протокол до відома Голови експертної комісії; готує матеріали для розгляду на засіданні експертної комісії; веде документацію і забезпечує її збереженість; бере участь у засіданнях експертної комісії та має право голосу. У разі відсутності секретаря протокол веде особа, яка уповноважена Головою експертної комісії.

3.5. Протокол засідання експертної комісії підписують голова, секретар і члени експертної комісії.

3.6. Регламент роботи експертної комісії та розгляд поставлених питань затверджується на її засіданні.

3.7. Рішення про утворення або ліквідацію експертної комісії, її кількісний та персональний склад затверджуються наказом ректора університету, до якого можуть вноситися зміни та доповнення.

4. Права та обов'язки члена експертної комісії

4.1. *Член експертної комісії має право:* вільно викладати особисту думку з питань оцінки науково-технічних розробок та дослідно-конструкторських робіт, фундаментальних і прикладних досліджень, міжнародних проектів, практичного застосування очікуваних результатів об'єкта експертизи, використання та впровадження отриманих результатів в діяльність університету; брати участь у проведенні аналізу і оцінці об'єктів на всіх його стадіях; вимагати надання додаткових матеріалів, розрахунків і обґрунтувань, необхідних для підготовки об'єктивного висновку; одержувати достовірні відомості, довідкові та інформаційні матеріали, в тому числі, й такі, що не підлягають розголошенню.

4.2 *Член експертної комісії зобов'язаний:* не допускати розголошення інформації, що містить наукову новизну та на момент експертизи не є оприлюдненою, конфіденційної та комерційної інформації, що міститься у матеріалах отриманих для надання або під час складання експертного висновку, якщо інше не передбачено відповідним договором або дорученням; у випадку встановлення строків надання висновку дотримуватися цих строків; забезпечувати всебічне, якісне, об'єктивне проведення експертизи; чітко та ясно надати оцінку об'єкту експертизи у висновках за одним із вказаних вимог до варіантів п. 4.2. даного Положення.

5. Висновки – рішення членів експертної комісії

5.1. За результатами проведеної експертизи члени експертної комісії повинні надати Голові експертної комісії експертні висновки, підписані ними особисто.

5.2. Для оцінювання проектів, які фінансуються за рахунок загального фонду державного бюджету експертний висновок подається у формі,

затвердженій МОН, що передбачає оцінювання за шкалою: низький рівень від 0-40 балів, середній – 41-74 бали та високий 75-100 балів. Для інших об'єктів експертизи експертний висновок може подаватися в довільній формі та включати в себе вступну, констатуючу та заключну частину. У цьому випадку висновок має зводитися до двох можливих варіантів:

5.2.1. проект позитивно оцінюється. У довільній формі подається експертний висновок про відповідність поданих пропозицій вимогам чинного законодавства, діючих нормативних документів, заявленим і запланованим у відповідних програмах і проектах умовам та актуальності порушених питань. За необхідності експертний висновок може додатково опрацьовуватися з деяких питань, унесення коректив та ін., виконання яких не потребує суттєвих доробок, витрат коштів, часу і може бути перевірене в робочому порядку;

5.2.2. проект оцінений негативно, тобто проект не в повній мірі відповідає вимогам чинного законодавства, документації міжнародного проекту, чинним нормативним документам, міжнародним стандартам або тенденціям науково-технічного розвитку. Об'єкт експертизи повертатися на доопрацювання. При цьому повинні точно формулюватися позиції, щодо яких потрібні доопрацювання, суттєве корегування, здійснення додаткового проектного опрацювання, що по змозі, має обґрунтовуватися посиланням на відповідні статті законодавчих актів, пункти і положення нормативних документів, відповідати тенденціям науково-технічного розвитку. Строк доопрацювання встановлюється за домовленістю сторін. Негативна оцінка повинна бути максимально обґрунтованою, в тому числі, положеннями відповідних законодавчих і нормативних документів.

5.3. Матеріально-технічне забезпечення засідань експертної комісії здійснюється за рахунок Університету.

ПОГОДЖЕНО:

Голова комісії, заступник керівника (проректор з науково-педагогічної роботи), к.е.н., професор

Начальник НДС, к.е.н., доцент

В. Є. Єрмаченко

І. В. Литовченко